

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

ธนาคารกรุงไทย. ปี 2540: วิกฤตีสถาบันการเงินไทย [เพิ่มข้อมูล]. ธนาคารกรุงไทย (ผู้จัดทำและเผยแพร่), กรุงเทพมหานคร, 2540 [อ้างถึงเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2540] จาก http://www.ktb.co.th/thai/research_t/main_research_40_t.html; อินเทอร์เน็ต.

ธนิศ ดุษฎีกาญจน์. การศึกษาทางเศรษฐมิติของข้อมูลอนุกรมเวลารวมกับข้อมูลภาคตัดขวางในแบบจำลอง Translog. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

พนิดา รัตนาวรรณนะ. กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534.

รังสรรค์ หทัยเสรี. การกำกับดูแลสถาบันการเงินในไทย: กรอบและมาตรการทางการเงินที่สำคัญในช่วงปี1990-1996. วารสารบริหารธุรกิจ 71 (เมษายน – มิถุนายน 2539) : 1-18.

วัสยา ลิ้มธรรมมหิศร. ความเหมือนที่แตกต่างของวิกฤตีสถาบันการเงิน: จากญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ถึงไทย. วารสารเศรษฐกิจ ธนาคารกรุงเทพ (สิงหาคม 2540) : 11-26

สมใจ ประยงค์. การควบคุมและตรวจสอบสถาบันการเงิน ภายใต้พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. 2522 โดยธนาคารแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาการบัญชี บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

สมศักดิ์ ศักดิ์ขจร. การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน กับสถาบันคุ้มครองผู้ฝากเงินแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

ภาษาอังกฤษ

Agrawal, A. ; and Knoeber, C. R. Firm Performance and Mechanisms to Control Agency Problems between Managers and Shareholders. Journal of Financial and Quantitative Analysis 31 (September 1996) : 337-397.

Bishop, M. Corporate Governance. The Economist 330 (29 January 1994) : surv 3-18.

Demsetz, H. ; and Lehn, K.. The Structure of Corporate Ownership: Causes and Consequences. Journal of Political Economy 93 (Dec. 1985) : 1155-1177.

Denis, D. J. ; Denis D. K. ; and Sarin A. Agency Problems, Equity Ownership, and Corporate Diversification. The Journal of Finance 52 (March 1997) : 135-160.

Hermalin, B. E. ; and Weisbach, M. S. The Effects of Board Composition and Direct Incentives on Firm Performance. Financial Management 20 (Winter 1991) : 101-112.

James, P. H. ; and Andrew, T. W. Corporate Governance in The United States: The Rise of Fiduciary Capitalism. Review of The Literature [Machine readable data file]. Graduate Business Programs, Saint Mary's College of California Moraga (Producer), CA, 1996 [cited 3 May 1998] Available from <http://www.lens-inc.com/info/papers96/first/firstcontents.htm>; INTERNET.

- Lang, Larry H. P. ; and Stulz, R. M. Tobin's q, Corporate Diversification and Firm Performance. Journal of Political Economy 102 (Dec.1994) : 1248-1280.
- Lendenberg, E. B. ; and Ross, S. A. Tobin's q Ratio and Industrial Organization. Journal of Business 54 (Jan 1981) : 1-32
- McConnell, J. ; and Servaes, H. Additional Evidence on Equity Ownership and Corporate Value. Journal of Financial Economics 27 (Oct. 1990) : 595-613.
- Mishkin, S. F. The Economics of Money, Banking, and Financial Markets (4th ed.). New York: HarperCollins College Publishers, 1995.
- Morck, R. ; Shliefer, A. ; and Vishny, R. Management Ownership and Market Valuation: An Empirical Analysis. Journal of Financial Economics 20 (Jan./March 1988) : 293-316.
- Morgan, R. E. ; Cronin, E. ; and Severn, M. Innovation in Banking: New Structures and Systems. Long Range Planning 28 (June 1995) : 91-100.
- Perfect, S. B. ; and Wiles, K. W. Alternative Constructions of Tobin's q: An Empirical Comparison. Journal of Empirical Finance 1 (July 1994) : 313-341.
- Renneboog, L. Ownership, Managerial Control and the Governance of Poorly Performing Companies listed on the London and Brussels Stock Exchanges [Machine readable data file]. Department of Applied Economics, Catholic University of Leuven (Producer), Leuven, Belgium, 1996 [cited 3 May 1998] Available from <http://www.lens-inc.com/info/papers96/second/secondtext.htm>; INTERNET.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

รายชื่อบริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตในวิกฤตการณ์ พ.ศ. 2525-2526

ชื่อบริษัท	วัน เดือน ปี ที่ถอนใบอนุญาต
1.บริษัทเครดิตฟองซิเอร์เสรีสากลธนกิจ จำกัด	16 กันยายน พ.ศ.2526
2. บริษัทเครดิตฟองซิเอร์บ้านและที่ดินไทย จำกัด	16 ธันวาคม พ.ศ.2526
3.บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์พัฒนาเงินทุน จำกัด	16 ธันวาคม พ.ศ.2526
4.บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ลินเพิ่มสุข จำกัด	16 ธันวาคม พ.ศ.2526
5.บริษัทเงินทุนเยาวราช จำกัด	16 ธันวาคม พ.ศ.2526
6.บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์บ้านและที่ดินไทย จำกัด	16 ธันวาคม พ.ศ.2526
7.บริษัทเครดิตฟองซิเอร์เยาวราช	4 มิถุนายน พ.ศ.2527
8.บริษัทเครดิตฟองซิเอร์เฉลิมโลก จำกัด	4 มิถุนายน พ.ศ.2527
9.บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์สยามเงินทุน จำกัด	18 กรกฎาคม พ.ศ.2527
10.บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์สหไทย จำกัด	10 ตุลาคม พ.ศ.2527
11.บริษัทเครดิตฟองซิเอร์อาเซียน จำกัด	10 ตุลาคม พ.ศ.2527
12.บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ไทยเซ็นทรัล จำกัด	13 ธันวาคม พ.ศ.2527
13.บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์บางกอกธรรมา จำกัด	13 ธันวาคม พ.ศ.2527
14.บริษัทเครดิตฟองซิเอร์กสิกร จำกัด	13 ธันวาคม พ.ศ.2527
15. บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์เฟิสท์ทรัสต์ จำกัด	21 ธันวาคม พ.ศ.2527
16.บริษัทเงินทุนยูไนเต็ดมาลาโย จำกัด	9 กรกฎาคม พ.ศ.2527
17. บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ไพบูลย์ จำกัด	9 กรกฎาคม พ.ศ.2527
18. บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์นทีทอง จำกัด	30 กันยายน พ.ศ.2528
19. บริษัทเงินทุนชินเซียร์ทรัสต์ จำกัด	30 กันยายน พ.ศ.2528
20. บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์เอ เอฟ ที จำกัด	30 กันยายน พ.ศ.2528

ที่มา : ฝ่ายจัดการกองทุน กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงินธนาคารแห่งประเทศไทย

ภาคผนวก ข.

การควบคุมโดยหน่วยงานของรัฐ

บทบาทของภาครัฐในระบบการเงินอาจแบ่งได้เป็น 5 ประการ คือ

1. บทบาทต่อความมั่นคงในระบบการเงิน

- การออกกฎข้อบังคับเพื่อเสริมสร้างระเบียบวินัยตลาด
- การตรวจสอบดูแลด้านความมั่นคงของสถาบันการเงิน
- การปกป้องผู้ฝากเงิน การประกันเงินฝาก

2. บทบาทต่อความมั่นคงของเศรษฐกิจ

- นโยบายทางการเงินเกี่ยวกับความมั่นคงของราคา การจ้างงาน อัตราดอกเบี้ย
- การแทรกแซงสินเชื่อ

3. บทบาทต่อการส่งเสริมการแข่งขันในตลาด

- นโยบายเกี่ยวกับการเข้าตลาด
- นโยบายเกี่ยวกับการผูกขาด

4. บทบาทต่อการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ

- การส่งเสริมการลงทุน
- การกำหนดเพดานอัตราดอกเบี้ย

5. บทบาทต่อการจัดสรรทรัพยากรทุน

- การจัดตั้งสถาบันการเงินจัดหาแหล่งเงินทุน เพื่อกระจายเงินไปสู่เพื่อชนบท และภาคเกษตร เช่น ธนาคารเพื่อการเคหะ ธนาคารเพื่อการเกษตร

ซึ่งบทบาทต่อความมั่นคงของระบบการเงิน ในด้านที่เกี่ยวกับการควบคุมและตรวจสอบนับเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหา Agency Problem ในระบบสถาบันการเงินไทย เนื่องจาก Agency Problem นั้นเกิดจาก ปัญหาการไม่เท่าเทียมกันของข่าวสาร เพื่อลดปัญหานี้จำเป็นต้องมีหน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่ตรวจสอบและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารแก่นักลงทุนทั่วไป แต่การกระทำเช่นนี้ต้องใช้ค่าใช้จ่ายสูง ดังนั้นทางภาครัฐจึงต้องทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางควบคุม กำกับ ดูแล และ ตรวจสอบ สถาบันการเงินต่างๆ ของประเทศ

ในส่วนต่อไปจะกล่าวถึงบทบาทของภาครัฐเกี่ยวกับการควบคุม กำกับ ดูแล และ ตรวจสอบสถาบันการเงินเพื่อความเข้าใจพอสังเขป ซึ่งแนวทางในการควบคุม กำกับ ดูแล และ ตรวจสอบสถาบันการเงินไทยในปัจจุบันนั้น อาจสรุปเป็นข้อใหญ่ๆ ได้ 3 ประการ โดยเริ่มจากแนวทางที่มีลักษณะเป็นการทั่วไป จนถึงแนวทางที่มีลักษณะเป็นการเฉพาะเจาะจง ดังนี้

ประการแรก ตราเป็นกฎหมายเพื่อถือเป็นกฎ หรือเป็นกติกาในการกำกับและการควบคุมขึ้นไว้เพื่อเป็นบรรทัดฐาน ทั้งนี้รวมทั้งการออกกฎระเบียบต่างๆ เพื่อถือเป็นกติกาก่อนกล่าวคือในขั้นแรก ทางกรจะออกกฎหมายเพื่อให้เป็นกฎหมายแม่บท ต่อจากนั้นก็มีการออกประกาศหรือหนังสือเวียน โดยอาศัยอำนาจจากกฎหมายแม่บทเพื่อให้สถาบันการเงินถือปฏิบัติ

ประการที่สอง เป็นแบบ Off-side inspection โดยการกำหนดให้สถาบันการเงินจัดส่งรายงานต่างๆ ให้แก่ทางการเป็นประจำ เช่น รายงานย่อแสดงหนี้สินและสินทรัพย์ รายงานการดำรงเงินสดสำรอง รายงานฐานะการเงิน รายงานเงินให้สินเชื่อและภาระผูกพันแก่ลูกหนี้ รายใหญ่ รายงานรายได้และค่าใช้จ่าย รายงานอสังหาริมทรัพย์ รายงานการเคลื่อนไหวทางบัญชีระหว่างสถาบันการเงิน รายงานเงินฝาก และรายงานสินทรัพย์จัดชั้น รายงานดังกล่าวนอกจากจะเป็นประโยชน์ในการติดตามตรวจสอบพฤติกรรมของสถาบันการเงินว่าทำธุรกิจภายในขอบเขตที่กฎหมายกำหนดหรือไม่แล้ว ยังจะเป็นประโยชน์ทั้งแก่สถาบันการเงินนั้นๆ และแก่ทางการด้วย เพราะตัวเลขต่างๆที่ได้รับมาจากรายงานนั้น เมื่อทางการนำมาวิเคราะห์แล้ว ทำให้ทางการสามารถทราบถึงทิศทางของพฤติกรรมและแนวโน้มของสถาบันการเงินแต่ละแห่งได้ ที่สำคัญคือในกรณีที่มีปัญหาหรือสัญญาณอันตรายใดๆเกิดขึ้น ก็สามารถแก้ไขให้กลับคืนสู่สภาพปกติได้โดยเร็ว

ประการสุดท้าย เป็นการตรวจสอบสถาบันการเงินในลักษณะของการเข้าไปตรวจสอบ การประกอบกิจการจริงๆ ของสถาบันการเงินแต่ละแห่ง (On-side inspection) โดยดูว่าได้ ปฏิบัติอยู่ภายใต้กติกา หรือกฎหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ แนวทางนี้ถือเป็นมาตรการสุดท้ายใน การกำกับและควบคุมสถาบันการเงิน สำหรับหลักเกณฑ์ที่คาดว่าจะเข้าไปตรวจสอบนั้น มีข้อ พิจารณาหลายประการ เช่น ดูจากการว่างเว้นการตรวจสอบมานาน ดูจากสถาบันการเงินที่มี ปัญหาหรือมีสินทรัพย์จัดชั้นสูง ติดตามผลจากการตรวจสอบครั้งแรกหรือให้ความร่วมมือกับ ส่วนงานอื่น เป็นต้น

มีข้อสังเกตว่า เจตนากรณีในการตรวจสอบสถาบันการเงินมิได้มุ่งที่จะจับผิดสถาบัน การเงินเพียงประการเดียว แต่ยังมีเจตนาที่จะให้คำแนะนำปรึกษาแก่สถาบันการเงินที่ถูกที่ ควรนั้นเป็นอย่างไร มีเรื่องอะไรที่ยังเข้าใจผิดหรือคลาดเคลื่อนจากกฎและระเบียบที่กำหนดให้ ปฏิบัติ ก็จะได้ทำความเข้าใจและแก้ไขเสียให้ถูกต้อง

หน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่กำกับ ดูแลสถาบันการเงิน

แม้ว่าทางการจะออกกฎเกณฑ์ข้อบังคับตราเป็นกฎหมายเพื่อให้สถาบันการเงินถือ ปฏิบัติ แต่ถ้าขาดการควบคุมที่ดีแล้ว สถาบันการเงินก็อาจจะเลยไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบนั้น ได้ ดังนั้นการควบคุมให้สถาบันการเงินปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่กำหนดจึงเป็นสิ่งสำคัญมาก มิ เช่นนั้นกฎเกณฑ์ข้อบังคับก็ไร้ความหมาย หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจสอบเบื้องต้นส่วนใหญ่ จะกำหนดให้สถาบันการเงินส่งรายงาน ซึ่งหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่นี้ได้แก่

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดให้บริษัทการเงินยื่นรายงานต่อธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้ในการควบคุมบริษัทการเงินในเบื้องต้น เพื่อที่จะได้ใช้รายงานนั้นใน การวิเคราะห์ฐานะและการดำเนินงานของบริษัทว่ามีเปลี่ยนแปลงไปในทางใด และมีความมั่นคงเพียงไร หรือมีการปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับหรือไม่ รายงานที่ยื่นต่อธนาคารแห่งประเทศไทยนั้นมีหลายลักษณะด้วยกัน เช่น รายงานรายสัปดาห์ ราย เดือน รายไตรมาส และรายงานประจำปี รายงานต่างๆ เหล่านี้คือ

1. รายงานประจำสัปดาห์ ได้แก่

- ก. รายงานแสดงการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง
- ข. รายงานแสดงการซื้อขายหลักทรัพย์เนื่องจากการประกอบกิจการนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์

2. รายงานประจำเดือน ได้แก่

- ก. รายงานแสดงฐานะการเงิน
- ข. รายงานแสดงการให้กู้ยืมและหรือลงทุนรายใหญ่

3. รายงานประจำไตรมาส ได้แก่

- ก. รายงานแสดงเงินกู้ยืมหรือได้รับจากประชาชน แยกตามประเภทเจ้าหน้าที่
- ข. รายงานแสดงเงินให้กู้ยืมตามประเภทลูกหนี้

4. รายงานประจำปี ได้แก่

- ก. รายงานแสดงฐานะการเงินประจำปี
- ข. บัญชีกำไรขาดทุนประจำปี

คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

นอกจากการควบคุมโดยธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว ยังมีองค์กรพื้นฐาน คือ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งเป็นศูนย์รวมในการกำกับดูแลเกี่ยวกับหลักทรัพย์และการระดมทุนในตลาดหลักทรัพย์ทั้งระบบ รวมทั้งให้ความคุ้มครองแก่ผู้ลงทุน โดยในกรณีที่บริษัทมหาชนจะเสนอขายหุ้น หุ้นกู้ และ ตราสารอื่นๆ หรือ บริษัทจำกัดจะเสนอขายหุ้นกู้ที่ไม่มีสิทธิแปลงสภาพเป็นหุ้น และ ตราสารอื่นๆ ต่อนักลงทุนทั่วไป จะต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือ คณะกรรมการ ก.ล.ต. เสียก่อน

โดยคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กำหนดให้ยื่นรายงาน ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้ในการควบคุมเบื้องต้น เพื่อที่จะได้ใช้รายงานนั้นในการวิเคราะห์ฐานะและการ

ดำเนินงานของบริษัท รวมทั้งเผยแพร่รายงานนั้นต่อสาธารณชนต่อไป รายงานที่ยื่นต่อคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ประกอบด้วย

1. งบการเงินรายไตรมาสที่ผู้สอบบัญชีได้สอบทานแล้ว
2. งบการเงินประจำงวดการบัญชีที่ผู้สอบบัญชีตรวจสอบและแสดงความเห็นแล้ว
3. รายงานประจำปี
4. รายงานการเปิดเผยข้อมูลอื่นใดเกี่ยวกับบริษัทตามที่คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ประกาศกำหนด

รวมทั้งให้รายงานต่อคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ทันทีเมื่อมีเหตุการณ์ต่อไปนี้เกิดขึ้น

1. บริษัทประสบความเสียหายอย่างร้ายแรง
2. บริษัทหยุดประกอบกิจการทั้งหมดหรือบางส่วน
3. บริษัทเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ หรือลักษณะการประกอบธุรกิจ
4. บริษัททำสัญญาให้บุคคลอื่นมีอำนาจทั้งหมดหรือบางส่วนในการบริหารงานของบริษัท
5. บริษัทกระทำหรือถูกกระทำอันมีลักษณะเป็นการครอบงำหรือถูกครอบงำกิจการ
6. กรณีใด ๆ ที่มีหรือจะมีผลกระทบต่อสิทธิประโยชน์ของผู้ถือหลักทรัพย์หรือต่อการตัดสินใจในการลงทุนหรือต่อการเปลี่ยนแปลงในราคาของหลักทรัพย์ของบริษัทตามที่สำนักงานประกาศกำหนด

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

โดยปกติหลังจากได้ระดมเงินทุนในตลาดแรกโดยจำหน่ายหลักทรัพย์ให้แก่ประชาชนทั่วไปแล้ว ในกรณีที่บริษัทมหาชนมีทางเลือกที่จะจัดการกับหลักทรัพย์ซึ่งขายให้ประชาชนเรียบร้อยแล้ว คือ เลือกเป็นบริษัทนอกตลาดรอง หมายความว่าทางบริษัทไม่นำหลักทรัพย์ไปจดทะเบียนในตลาดรอง หรือ เลือกเป็นบริษัทในตลาดรอง ซึ่งยังแบ่งได้เป็น 2 กรณี คือ จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) หรือ จดทะเบียนกับศูนย์ซื้อขายหลัก

ทรัพย์ (OTC) ซึ่งสถาบันการเงินส่วนใหญ่จะจดทะเบียนอยู่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

เมื่อบริษัทได้เข้ามาจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แล้ว บริษัทมีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน และข้อมูลอื่นๆ ต่อตลาดหลักทรัพย์ เพื่อที่ตลาดหลักทรัพย์จะได้เผยแพร่ให้แก่ผู้ถือหุ้น ผู้ลงทุน และประชาชนทั่วไปได้ทราบต่อไป ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลนี้จะต้องถูกต้อง น่าเชื่อถือได้ รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์และครบถ้วนเพียงพอต่อการใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุน ดังนี้

รายงาน	ระยะเวลา
1. งบการเงิน - งบการเงินรายไตรมาสก่อนการสอบทาน (unreviewed) และยังไม่ได้ตรวจสอบ (unaudited) - งบการเงินรายไตรมาสที่ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้ทำการสอบทานแล้ว แต่ยังไม่ได้ตรวจสอบ (ในกรณีที่มิบริษัทย่อยต้องรวมงบการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อยด้วย) - งบการเงินรายปีหรือครึ่งปี ที่ผ่านการตรวจทานและตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแล้ว (ในกรณีที่มิบริษัทย่อยต้องรวมงบการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อยด้วย)	ภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชี ภายใน 45 วัน นับตั้งแต่วันสุดท้ายของแต่ละไตรมาส ภายใน 3 เดือน นับตั้งแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชี
2. รายงานประจำปี	ภายใน 4 เดือน นับตั้งแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชี
3. รายงานการเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	ภายใน 3 เดือน นับตั้งแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชี
4. เหตุการณ์ที่มีหรืออาจมีผลกระทบต่อสิทธิประโยชน์ของผู้ถือหุ้น หรือต่อการตัดสินใจในการลงทุน หรือต่อการเปลี่ยนแปลงในราคาของหลักทรัพย์	อย่างน้อยที่สุด 1 ชั่วโมง ก่อนการซื้อขายในช่วงถัดไป หรือถ้ารายงานระหว่างช่วงเวลาการซื้อขาย การซื้อขายหุ้นตัวนั้นจะหยุดชั่วคราวจนกว่าข้อมูลจะได้รับการเปิดเผยต่อสาธารณชน

การตรวจสอบ ณ. ที่ทำการ

แม้หน่วยงานของรัฐจะกำหนดให้บริษัทเปิดเผยข้อมูลต่างๆ เพื่อแสดงความโปร่งใสในการดำเนินงานของบริษัทและใช้ประโยชน์ในการควบคุม แต่การกำหนดให้ยื่นรายงานดังกล่าวก็มีจุดอ่อนในเรื่องความถูกต้องหรือครบถ้วนของข้อมูล กล่าวคือ ไม่สามารถทราบได้ว่าข้อมูลที่รายงานนั้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงหรือไม่ และไม่สามารถประเมินคุณภาพสินทรัพย์ได้อย่างละเอียดครบถ้วน จึงจำเป็นต้องอาศัยการตรวจสอบควบคู่กันไปด้วย ซึ่งการตรวจสอบสถาบันการเงินจะกระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าตรวจสอบ ณ. ที่ทำการของบริษัท

ในการควบคุมสถาบันการเงินให้ได้ผลอย่างจริงจังนั้น การตรวจสอบสถาบันการเงินนับว่าเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างยิ่งที่เจ้าหน้าที่ควบคุมจะได้ทราบถึงฐานะการดำเนินงานของสถาบันการเงินนั้นๆ อย่างถี่ถ้วนนอกเหนือจากแบบรายงานที่กำหนดให้บริษัทการเงินกรอกส่งมาให้ตามปกติ ความถี่ห่างของการตรวจสอบบริษัทการเงินแต่ละครั้งขึ้นอยู่กับการวินิจฉัยของเจ้าหน้าที่ควบคุมและตรวจสอบ ตามความจำเป็นในข้อที่จะต้องทราบฐานะและการดำเนินงานของบริษัทการเงินนั้น โดยมักจะกระทำเมื่อเริ่มเห็นว่าบริษัทมีฐานะการดำเนินงานเป็นที่น่าห่วงใยหรือมีข้อสังเกตอื่นก็จะตรวจสอบถี่ขึ้น

ตามหลักปฏิบัติในการตรวจสอบกิจการและสินทรัพย์ของบริษัทการเงินจะทำการตรวจสอบปีละครั้งหรือสองปีครั้ง แต่ถ้าบริษัทใดมีฐานะการเงินไม่เป็นที่น่าปลอดภัยหรือมีการฝ่าฝืนกฎหมายสมควรให้มีการตรวจสอบเป็นกรณีพิเศษก็อาจกระทำได้ วัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ ณ. ที่ทำการบริษัทนั้น อาจแยกออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ที่ต้องปฏิบัติควบคู่กันไปด้วย

1. ทำการตรวจสอบสินทรัพย์และหนี้สิน เพื่อประเมินฐานะการเงินที่แท้จริงของบริษัทการเงินว่ามีความมั่นคง และอยู่ในสภาพที่ให้ความคุ้มครองแก่ผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้ได้เพียงใด ทั้งนี้รวมถึงการประเมินขีดความสามารถของฝ่ายจัดการอันเป็นองค์ประกอบที่สำคัญสุดท้ายด้วย

2. ทำการตรวจสอบเพื่อติดตามดูว่า บริษัทการเงินได้ปฏิบัติตามกฎหมายรวมทั้งระเบียบ คำสั่ง และข้อแนะนำอื่นๆ เพียงไร และการรายงานต่างๆ ของบริษัทการเงินตรงตามข้อเท็จจริงหรือไม่

การเริ่มเข้าตรวจสอบบริษัทการเงิน ณ สำนักงานหนึ่งสำนักงานใด ถือเป็นความลับอย่างยิ่งยวดที่จะไม่แจ้งให้ทราบล่วงหน้า (Surprise Examination) ทั้งนี้ก็เพื่อให้เห็นสภาพที่แท้จริง โดยบริษัทผู้ถูกตรวจสอบมิได้มีเวลาแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือตกแต่งซ่อนเร้นได้ ปกติพนักงานเจ้าหน้าที่จะเริ่มเข้าตรวจสอบในตอนเช้าก่อนเวลา 8.30 น. ซึ่งเป็นเวลาเปิดทำงานของบริษัท

การตรวจสอบสถาบันการเงิน (Financial institutions examination or inspection) เป็นคำที่เริ่มใช้มาเป็นเวลาไม่มากนัก เรียกได้ว่าเป็นคำใหม่ ในด้านถ้อยคำมีความหมายคล้ายคลึงกับ การสอบบัญชีสถาบันการเงิน (Financial Institutions Audit) อยู่มาก ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนได้ แต่ในทางปฏิบัติมีข้อแตกต่างกันอยู่หลายประการ

1. การสอบบัญชีสถาบันการเงิน กระทำโดยผู้สอบบัญชี ซึ่งโดยปกติผู้ถือหุ้นของบริษัทนั้นได้แต่งตั้งขึ้นในลักษณะเดียวกับบริษัทจำกัดทั่วไป เพราะบริษัทการเงินตั้งขึ้นในรูปบริษัทจำกัดตามความในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่การตรวจสอบสถาบันการเงินกระทำโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังหรือผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นผู้แต่งตั้งตามความในพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. 2522 ฉะนั้น ผู้สอบบัญชีของบริษัทการเงินจึงมีลักษณะเป็นผู้แทนของผู้ถือหุ้น แต่พนักงานเจ้าหน้าที่มีลักษณะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลหรือเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย

2. เมื่อผู้สอบบัญชีคือผู้แทนของผู้ถือหุ้นดังกล่าวแล้ว จึงมีวัตถุประสงค์และความรับผิดชอบในการกระทำ เพื่อประโยชน์ของผู้ถือหุ้นโดยส่วนรวมเป็นสำคัญ จริงอยู่แม้ผู้สอบบัญชีจะได้ตระหนักถึงความรับผิดชอบของตนที่มีอยู่ต่อสาธารณชนก็ตาม ประโยชน์ของผู้ถือหุ้นที่ได้แต่งตั้งตนขึ้นมามีความสำคัญอยู่มาก ส่วนพนักงานเจ้าหน้าที่นั้นได้รับการแต่งตั้งและมอบหมายอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และ

ธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ.2522 ความรับผิดชอบต่อประโยชน์ของสาธารณชน และวงการ
บริษัทการเงินโดยส่วนรวมจึงมีโดยตรง

3. การสอบบัญชีบริษัทการเงินค้ำประกันถึงความถูกต้องและความสุจริตใจในการปฏิบัติงานของพนักงานแต่ละด้านด้วย ฉะนั้น ในทางปฏิบัติผู้สอบบัญชีจึงต้องตรวจสอบรายการในบัญชี ใบสำคัญและเอกสารสัญญาต่างๆ ให้ถูกต้อง ทั้งนี้ก็เพื่อมิให้เกิดความผิดพลาดร้ายแรงเกิดความเสียหายแก่บริษัทการเงินนั้นๆ ได้ การปฏิบัติดังกล่าวต้องใช้เวลานาน และจำนวนพนักงานมากด้วยกัน การปฏิบัติของผู้สอบบัญชีจึงมักจะเริ่มตั้งแต่เริ่มงวดบัญชีใหม่ ตลอดจนไปสิ้นงวดการบัญชีนั้นๆ

ตรงกันข้ามกับพนักงานเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบบริษัทการเงิน ก็ด้วยความประสงค์ที่จะทราบฐานะและการดำเนินงานในด้านที่สำคัญอันอาจกระทบกระเทือนถึงผลประโยชน์ของประชาชนและเจ้าหน้าที่ และเพื่อที่จะทราบถึงการดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ อันมีผลเกี่ยวโยงถึงประโยชน์ของประชาชนและระบบเศรษฐกิจของประเทศ และผลกระทบกระเทือนต่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของวงการบริษัทการเงินในประเทศโดยส่วนรวมเป็นสิ่งสำคัญ โดยมีได้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความสุจริตของพนักงานโดยตรง ระยะเวลาที่ใช้ปฏิบัติรวมถึงความละเอียดถี่ถ้วนในการตรวจสอบรายการบางอย่างที่ด้วยความสำคัญในผลที่จะกระทบกระเทือนถึงส่วนรวมดังกล่าวจึงน้อยกว่าการปฏิบัติของผู้สอบบัญชีอยู่มาก

เมื่อพิจารณาการดำเนินมาตรการแก้ไขปัญหาของทางการ จากประสบการณ์ที่ผ่านมาในอดีตทั้งทางด้านแนวคิดและในทางปฏิบัติได้ยืนยันให้เห็นถึงความพยายามจากรัฐในอันที่จะมุ่งคุ้มครองและรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงและเสถียรภาพของระบบสถาบันการเงิน และให้การคุ้มครองผู้ฝากเงินมาโดยตลอด โดยอาศัยทั้งมาตรการทางกฎหมายและมาตรการช่วยเหลือทางการเงินควบคู่กัน

แต่อย่างไรก็ตามการดำเนินมาตรการที่ผ่านมาแล้วยังคงมีจุดอ่อนทำให้ไม่อาจบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพกล่าวคือ มีการปกปิดข้อมูลข่าวสารซึ่งกว่าทางการจะรู้ว่ามีปัญหาเกิดขึ้นก็สายเกินไปเสียแล้ว ลำพังการสั่งการแก้ไขปัญหาที่ปลายเหตุเมื่อสถาบันการ

เงินประสบปัญหาในขั้นร้ายแรงแล้ว โดยปราศจากมาตรการที่เหมาะสมในระยะต้นและระยะ
กลางตามลำดับความรุนแรงของปัญหา เป็นเหตุให้ไม่ได้ผลในทางฟื้นฟูรักษาเสถียรภาพและ
ความมั่นคงของสถาบันการเงินเท่าที่ควร

ภาคผนวก ค.

การครอบงำกิจการ (TAKE OVER)

การครอบงำกิจการ (TAKE OVER) หมายความว่า การเข้าไปครอบงำอำนาจบริหารของบริษัทเป้าหมาย ซึ่งอาจเกิดขึ้นโดยการทำสัญญาระหว่างผู้จะเข้าทำการครอบงำบริษัท และกรรมการผู้มีอำนาจของบริษัทเป้าหมาย หรือโดยการซื้อหุ้นจากตลาดหลักทรัพย์

โดยวิธีการที่จะจัดให้ได้มาซึ่งหุ้น อาจเป็นไปได้ด้วยวิธีการแบบเป็นมิตร (FRIENDLY TAKEOVERS) ซึ่งเป็นการเข้าซื้อหุ้นโดยที่ผู้ซื้อทำการติดต่อโดยตรงเพื่อเสนอซื้อหุ้นตามที่ต้องการหรือแบบเป็นศัตรู (HOSTILE TAKEOVERS) ซึ่งเป็นวิธีการเข้าครอบงำบริษัทโดยไม่มี การตกลงหรือได้รับความเห็นชอบจากผู้มีอำนาจควบคุมและจัดการในบริษัทเป้าหมายมาก่อน อย่างเช่นวิธีการซื้อหุ้นแบบ GREENMAIL ซึ่งก็คือการเข้าไปซื้อหุ้นของบริษัทในตลาดหุ้น อย่างเงียบๆ จนรวบรวมได้จำนวนหนึ่งซึ่งเพียงพอต่อการต่อรอง ถือได้ว่าเป็นการเข้าครอบงำ อย่างเป็นศัตรูอย่างหนึ่ง

ข้อดีของการ TAKEOVERS ฝ่ายที่สนับสนุนการครอบงำกิจการเห็นว่าเป็นวิธีการ สำคัญ เพื่อที่ทำให้ฝ่ายบริหารของบริษัทอยู่ในระเบียบวินัย บริหารงานให้เกิดประโยชน์และทำ ผลกำไรสูงสุดให้กับผู้ถือหุ้น ถ้าการบริหารงานไม่มีประสิทธิภาพก็ควรที่ผู้ถือหุ้นจะเปลี่ยนให้ บุคคลกลุ่มอื่น ซึ่งสามารถบริหารงานได้ดีกว่าเข้ามาจัดการแทน

ข้อเสียของการ TAKEOVERS ส่วนฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยเชื่อว่าการครอบงำกิจการเป็น ผลเสียต่อระบบบริหารงานของฝ่ายบริหาร และมีผลเสียต่อเนื่องไปถึงเศรษฐกิจของประเทศ จากการศึกษาที่ต้องคอยระมัดระวังการถูก TAKEOVERS หรือถูกแย่งอำนาจบริหารงาน ทำให้ผู้ บริหารเน้นความสนใจในการวางแผนบริหารงานระยะสั้น เพียงเพื่อให้ราคาหุ้นสูงแทนที่จะทุ่มเท ความสนใจในการวางแผนระยะยาวเป็นต้น

ประวัติผู้เขียน

นายณัฐ รัตติธรรม เกิดเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2518 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จ
การศึกษาปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิตสาขาเศรษฐศาสตร์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะ
เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในปีการศึกษา 2538 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตร
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2539